

Proje Başlığı	Yüzeyaltı ve Yüzeyüstü Damla Sulama Sistemiyle Sulanan Sorgumun Sulama Programının Oluşturulması
Proje Lideri	Dr. Köksal AYDINŐAKİR
Projeyi Yürüten Kuruluş	Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü
Proje Yürütücöleri	Nazmi DİNÇ, Prof. Dr. Dursun BÜYÜKTAŐ, Doç. Dr. Edip BAYRAM
Başlama-Bitiş Tarihleri	01.02.2017-0.08.2019
Projenin Toplam Bütçesi	282.292,50 TL
Proje Özeti	<p>Hızla artan dünya nüfusu, sanayileşme ve fosil kaynaklarının aşırı kullanımına bağlı olarak yaşanan çevresel sorunların zaman içerisinde bölgesel ve ülkesel boyuttan uzaklaşarak küresel bir sorun haline gelmesi, hükümetlerin yenilenebilir enerji kaynaklarına bakış açısını değiştirmiştir. İçinde bulunduğumuz üçüncü bin yılın en önemli konuları gıda güvenliği, enerji güvenliği ve çevre kirliliği olarak şekillenmektedir. Enerjide dışa bağımlı olmak istemeyen ve enerji arzında sorun yaşayan ülkeler, fosil kaynaklara bağlı olarak artan çevresel sorunların da etkisiyle, sahip oldukları alternatif enerji kaynaklarını artırmaya ve çeşitlendirmeye çalışmaktadırlar. Ülkelerin enerji politikalarının temel amacı, insan sağlığı, doğal kaynaklar ve estetik değerleri koruyarak sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda, artan nüfusun ve gelişen ekonominin enerji ihtiyacının sürekli, kaliteli ve güvenli bir şekilde en az maliyetle karşılanmasıdır. Özellikle enerjide dışa bağımlı olan ülkeler için önemli bir fırsat olan yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları, yakalanan maliyet avantajlarıyla birlikte, ülkelerin gelişmesinde önemli bir itici unsur durumuna gelmiştir. Dünyada ve ülkemizde alternatif enerji kaynaklarında yaşanan olumlu gelişmelerle birlikte, son dönemde bu bağlamda değerlendirilen ve önemi artan yenilebilir enerji kaynaklarından birisi de biyoetanol enerjisidir. Bu projenin amacı, biyoetanol üretiminde kullanılan enerji bitkilerinden biri olan sorgumun yüzeyüstü ve yüzeyaltı damla sulama sistemleri altında elde edilecek verim ve kalite parametreleri ile su kullanım randımanını ve optimum sulama programını geliştirmektir. Bu amaçla yüzeyüstü ve yüzeyaltı damla sulama konularında kullanılabilir su tutma kapasitesinin farklı oranları olacak şekilde beş farklı (%100, %75, %50, %25 ve %) su uygulama düzeyi oluşturulacaktır. Ekimden sonra tüm parseller tarla kapasitesine getirilene kadar sulanacaktır. Kontrol konusundaki (%100) elverişli nemin % 40 tüketildiğinde konulu sulamalara başlanacaktır. Toprak nem içeriği TDR ve gravimetrik yöntem ile izlenecektir. Uygulanacak sulama suyu miktarı bitki kök bölgesindeki elverişli nemin eksilen kısmının tarla kapasitesine tamamlanması için gereken miktar dikkate alınarak belirlenecektir. Araştırmada bitki fizyolojik gelişimi ile ilgili parametrelerin bazıları (bitki boyu, dal sayısı, yaprak alanı) gözlemlenecek, verim ve kalite değerleri (şeker, biyoetanol ve biyokütle) belirlenecektir. Sorgumun yüzeyüstü ve yüzeyaltı damla sulama yöntemleri altında verim tepki etmeni değerleri (ky), su kullanım randımanı, sulama suyu kullanım randımanı değerleri, bitki su tüketimi belirlenecektir. Sunulan proje ile artan sanayileşme, kentleşme ve nüfus baskısı sonucu oluşan enerji gereksiniminin güvenli ve kaliteli bir şekilde mevcut arazi ve su kaynaklarını kullanarak yerli ve yenilenebilir kaynaklardan nasıl karşılanabileceği ve toprak-su kaynaklarımızın nasıl maksimum düzeyde verimli kullanılabileceğinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Araştırma sonunda kullanılan sulama yöntemlerinin ekonomik analizi yapılacak, araştırmada elde edilen sonuçlar çiftçimiz ve ilgili kamu kurumları ile paylaşılacaktır.</p>
Anahtar Kelimeler:	Kısıtlı sulama, Sorgum, Enerji bitkisi, Biyoetanol